

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Λευκωσία 18 Ιουλίου, 2013

Κύριο Στέλιο Χειμώνα
Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Ενέργειας Εμπορίου,
Βιομηχανίας και Τουρισμού
Λευκωσία.

ΘΕΜΑ: ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Αγαπητέ Κύριε Χειμώνα,

Επικοινωνούμε μαζί σας, σε συνέχεια της πρόσφατης μας συνάντησης με ημερομηνία 08/07/13, παραθέτοντας πιο κάτω τις κυριότερες απόψεις του ΚΕΒΕ αναφορικά με την προώθηση και προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό.

Με βάση τα δεδομένα και τις ανάγκες που υπάρχουν σήμερα, το ΚΕΒΕ θεωρεί ότι η αποτελεσματική προώθηση της χώρας μας σαν επιχειρηματικό και επενδυτικό κέντρο στο εξωτερικό, θα πρέπει να στηριχθεί στους **4 πιο κάτω βασικούς πυλώνες:**

I. Βελτίωση / Αναβάθμιση του Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου της Κύπρου

Το πρώτο στοιχείο που οφείλουμε να αναπτύξουμε και να ολοκληρώσουμε αφορά ουσιαστικά το περιεχόμενο της Επενδυτικής πρότασης που προσφέρει η Κύπρος σε ξένους επενδυτές. Αυτό αφορά μεταξύ άλλων, τόσο το κομμάτι των νομοθεσιών, των συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας, της επίλυσης των προβλημάτων στο Γραφείο Εφόρου Εταιρειών καθώς και άλλων επενδυτικών προτάσεων/υπηρεσιών που

**ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ**

μπορούν να προσελκύσουν νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κύπρο, όσο και το κομμάτι που άπτεται των επενδυτικών ευκαιριών σε μεγάλα έργα του ιδιωτικού τομέα (πχ γκολφ, μαρίνες, ενιαίες/σύνθετες αναπτύξεις), τομέας της ενέργειας κλπ.

Για το σκοπό αυτό προτείνεται μεταξύ άλλων η εφαρμογή των πιο κάτω:

- Προώθηση των διαδικασιών για υπογραφή πρόσθετων και βελτίωσης υφιστάμενων συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας (double tax treaty agreement) μεταξύ της Κύπρου και άλλων χωρών
- Υπογραφή Συμβάσεων Προστασίας και Προώθησης Επενδύσεων με τρίτες χώρες
- Ψήφιση του νόμου περί Χρηματοδοτικών Μισθώσεων (Leasing)
- Ετοιμασία και ψήφιση του νόμου για την προσωρινή προστασία εταιρειών από τους πιστωτές με βάση παλαιότερη πρόταση του CIPA
- Ολοκλήρωση και ψήφιση του νόμου περί Κυψελοειδών Εταιριών (Cell Companies)
- Ολοκλήρωση και ψήφιση του νόμου περί Εξαρτημένων Ασφαλιστικών Εταιριών (Captive Insurance)
- Ολοκλήρωση και ψήφιση των τροποποιήσεων που έχει προτείνει ο CIPA για τον περί ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012
- Επίλυση των προβλημάτων με το Γραφείο Εφόρου Εταιριών

Την αρμοδιότητα προώθησης, ολοκλήρωσης και συνεχούς εκσυγχρονισμού των πιο πάνω έχουν τα Υπουργεία Οικονομικών, Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο CIPA πάντοτε σε συνεργασία και με τη συμμετοχή ειδικών του ιδιωτικού τομέα (ΚΕΒΕ, ΣΕΛΚ, Δικηγορικός Σύλλογος κλπ).

II. Προώθηση και προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό

Αφού σχεδιασθεί και αναπτυχθεί ένα ελκυστικό επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε σχέση με την Κύπρο, το ΚΕΒΕ σε στενή συνεργασία πάντοτε με το Υπουργείο Ενέργειας,

**ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ**

Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, αναλαμβάνουν την διοργάνωση Επιχειρηματικών Φόρουμ στο εξωτερικό με σκοπό την προβολή και προώθηση της χώρας μας σαν επιχειρηματικό και επενδυτικό κέντρο. Αναντίλεκτα, και λόγω των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η οικονομία του τόπου μας, οι επιχειρηματικές αυτές αποστολές θα μπορούσαν να αναβαθμιστούν και να ενδυναμωθούν δίδοντας με αυτό τον τρόπο επιπρόσθετη δυναμική και καλύτερα αποτελέσματα. Ως εκ τούτου το ΚΕΒΕ προτείνει τα ακόλουθα:

- Τα εμπορικά κέντρα της Κύπρου στο εξωτερικό έχουν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο για την προβολή και προώθηση του τόπου μας. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι ενδυναμωμένα και με σωστή στελέχωση από Εμπορικούς Συμβούλους με ευρεία πείρα και γνώση έτσι που να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην όλη προσπάθεια. Στις χώρες που υπάρχουν Εμπορικά Κέντρα, η ενεργός συμμετοχή και εμπλοκή τους κρίνεται ιδιαίτερα αποτελεσματική, όσον αφορά το οργανωτικό κομμάτι στα φόρα αλλά και όσο αφορά την εξασφάλιση πρόσθετων ποιοτικών συμμετοχών.
- Στις χώρες που δεν υπάρχουν Εμπορικά Κέντρα, αναμένεται η ενεργός συμμετοχή του Υπουργείου Εξωτερικών μέσω των Πρεσβειών μας για την διασφάλιση των πιο πάνω.
- Τα αντίστοιχα Επιμελητήρια θα πρέπει να αξιοποιούνται επαρκώς ώστε να βοηθούν στην συμμετοχή επαγγελματιών από τις χώρες αυτές. Εδώ θα πρέπει να υπάρχει στενή συνεργασία και συντονισμός μεταξύ του ΚΕΒΕ και των Εμπορικών μας γραφείων και Πρεσβειών ώστε να μεγιστοποιείται η συνεισφορά των αντίστοιχων Επιμελητηρίων.
- Για καλύτερα αποτελέσματα, τόσο το Υπουργείο Εξωτερικών, τα Εμπορικά μας Κέντρα αλλά και οι Πρεσβείες θα πρέπει να τυγχάνουν έγκαιρης ενημέρωσης για τις κοινές ενέργειες του ΚΕΒΕ και του Υπουργείου Ενέργειας Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού για να μπορούν να συμβάλλουν στην όλη προσπάθεια πιο αποτελεσματικά.
- Η θεματολογία των Επιχειρηματικών Φόρουμ θα πρέπει να καθορίζεται από το ΚΕΒΕ και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανάλογα με τη χώρα στην οποία πραγματοποιούνται. Ανάλογα με την θεματολογία, το ΚΕΒΕ προχωρεί στην επιλογή των ατόμων που θα κάνουν τις

**ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ**

εξειδικευμένες παρουσιάσεις, διασφαλίζοντας την επάρκεια και την ικανότητα του ομιλητή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της όλης διοργάνωσης.

- Ο CIPA θα μπορεί να συμμετέχει σε όσες από τις αποστολές επιθυμεί, παρουσιάζοντας μια συνολική εικόνα των επενδυτικών ευκαιριών που υπάρχουν σε τομεακή βάση (πχ τομέας ενέργειας, τουριστικά έργα, casino, κλπ) ώστε να δίδεται μια συνολική εικόνα των προοπτικών και των δυνατοτήτων που προσφέρει η Κύπρος σε ξένους επενδυτές.
- Επιπρόσθετα, και δεδομένων των προβλημάτων που έχουν προκύψει με το τραπεζικό μας σύστημα, εισηγούμαστε όπως η Κεντρική Τράπεζα εξετάσει τη δυνατότητα συμμετοχής ανώτατου στελέχους της για να μπορεί να δίδει εμπειριστατωμένες και πειστικές απαντήσεις σε ερωτήματα που θα τίθενται και θα αφορούν τις τράπεζες και γενικότερα το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες προώθησης και προβολής του τομέα των Υπηρεσιών Υγείας για προσέλκυση ξένων επενδυτών και των Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών για προσέλκυση φοιτητών.

(α) Προώθηση Υπηρεσιών Υγείας

Η Γεωγραφική θέση της Κύπρου, οι εξαιρετες κλιματολογικές της συνθήκες, οι άριστες φιλικές της σχέσεις με τις χώρες της ευρύτερης περιοχής, η ψηλή κατάρτιση του νοσηλευτικού προσωπικού, οι σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις με σύγχρονο εξοπλισμό και άλλα πολλά στοιχεία αποτελούν παράγοντες που θέτουν την Κύπρο σε πλεονεκτική θέση για να αναπτυχθεί σαν Κέντρο Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών.

Για να επιτευχθούν οι πιο πάνω στόχοι θα πρέπει να υπάρξει το πραγματικό ενδιαφέρον του κράτους, παρέχοντας την ανάλογη αρωγή προς τον ιδιωτικό τομέα σε ότι αφορά το θέμα των διαπιστεύσεων των ιδιωτικών κλινικών με διεθνή πρότυπα, που θα αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες και το κύρος τους.

Την ευθύνη προώθησης του τομέα Υγείας αναλαμβάνουν από κοινού το ΚΕΒΕ και ο Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, στον οποίο συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

(β) Προώθηση Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών

Η Κύπρος μπορεί να προωθηθεί σαν διεθνές και περιφερειακό κέντρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έρευνας και κατάρτισης με βάση και τη γενική πολιτική όπως αυτή έχει καθορισθεί με βάση τους στρατηγικούς στόχους της Λισαβόνας και έχει προσυπογραφεί κατά τη διάσκεψη της Μπολόνιας.

Οι εκπαιδευτικές αποστολές διοργανώνονται από το ΚΕΒΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο σας, για προβολή της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης της Κύπρου και έχουν αποδεδειγμένα καταστεί ένας πολύ επιτυχημένος θεσμός.

Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να ενισχυθούν με την επέκταση των εκπαιδευτικών αποστολών και το κράτος θα πρέπει να φροντίσει για την υπογραφή διακρατικών συμφωνιών στο τομέα της εκπαίδευσης για αμοιβαία αναγνώριση τίτλων σπουδών.

Θα πρέπει επίσης οι διαδικασίες για έκδοση άδειας εισόδου σε ξένους φοιτητές να επιταχυνθούν με τις ανάλογες ασφαλικές δικλίδες για την ποιότητα των φοιτητών που θα έρχονται στην Κύπρο.

Προκύπτει λοιπόν ότι στο κομμάτι που αφορά την προώθηση και προβολή της Κύπρου, την ευθύνη υλοποίησης έχουν από κοινού το ΚΕΒΕ και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

III. Στάδιο Υλοποίησης του Επενδυτικού Ενδιαφέροντος από Ξένους

Ως αποτέλεσμα της προβολής, και αφού οι ξένοι επενδυτές πεισθούν να επενδύσουν στην Κύπρο, περνούμε στη φάση των υλοποιήσεων. Οι κυριότεροι στόχοι των επιχειρηματικών αποστολών που διοργανώνονται από κοινού από το ΚΕΒΕ και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι η προσέλκυση επενδύσεων και η εγγραφή εταιρειών στην Κύπρο. Όσο αφορά την προσέλκυση επενδύσεων θεωρούμε ότι το Υπουργείο σας σε στενή συνεργασία πάντοτε με τον Κυπριακό Οργανισμό Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA) και άλλα συναρμόδια Υπουργεία θα πρέπει συντονίζονται αποτελεσματικά για την επιτυχή και ταχεία ολοκλήρωση τέτοιων επενδύσεων στον τόπο μας.

**ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ**

Πρέπει συνεπώς να αναγνωρίσουμε και να διορθώσουμε πρώτα τις όποιες αδυναμίες εντοπίζουμε στην υλοποίηση τέτοιων επενδύσεων στοχεύοντας πρωτίστως στην επίλυση των προβλημάτων γραφειοκρατίας, παράγοντας ανασταλτικός και απωθητικός για τους ξένους επενδυτές. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος το ΚΕΒΕ εισηγείται τα πιο κάτω:

(α) Στενότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης Επενδύσεων (ΕΚΕΕ) του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και των υπηρεσιών του CIPA καθ' όλη την διάρκεια της φάσης αδειοδότησης μιας επένδυσης.

(β) Ο συντονισμός θα πρέπει να εξυπηρετεί την βασική ανάγκη όπως ο ξένος / κύπριος επενδυτής αποτίνεται σε ένα κεντρικό σημείο από το οποίο θα πάρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζεται να γνωρίζει για την σωστή ετοιμασία και υποβολή της αίτησης του για αδειοδότηση. Θεωρούμε ότι η υπηρεσία αυτή θα πρέπει να προσφέρεται από το ΕΚΕΕ.

(γ) Αφού πάρει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και υποβάλει την αίτηση του, θα πρέπει ο CIPA να αναλαμβάνει την ευθύνη παρακολούθησης της πορείας αδειοδότησης της επένδυσης με συνεχή επαφή με τα εμπλεκόμενα υπουργεία και υπηρεσίες και ανάλογη ενημέρωση του επενδυτή για το στάδιο που ευρίσκεται η αίτηση του.

(δ) Σε περίπτωση που η αδειοδότηση καθυστερεί λόγω προβλημάτων με διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες, θα πρέπει να υπάρχει ένας μηχανισμός (ίσως με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου) που θα δίνει την αρμοδιότητα σε κάποιο υπουργείο να αναλαμβάνει την πρωτοβουλία και να έχει την ευθύνη συντονισμού με την σύγκλιση κοινή σύσκεψης του επενδυτή και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ώστε να συζητούνται και να επεξηγούνται οι τυχόν δυσκολίες που υπάρχουν και εμποδίζουν την αδειοδότηση, με στόχο την επίλυση τους. Στόχος, σύμφωνα και με οδηγίες του ιδίου του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι όπως οι άδειες για μεγάλα έργα εκδίδονται σε διάστημα 3 μηνών από την υποβολή της αίτησης για αδειοδότηση.

Όσον αφορά τον τομέα της εγγραφής ξένων εταιρειών, κύριο ρόλο διαδραματίζουν τα διάφορα λογιστικά και δικηγορικά γραφεία. Εδώ χρειάζεται να επιλυθούν τα

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

προβλήματα καθυστερήσεων που παρατηρούνται από το Γραφείο του Εφόρου Εταιριών. Οι υπηρεσίες για εγγραφή εταιριών θα πρέπει να απλοποιηθούν και η εγγραφή να γίνεται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

IV. Σχεδιασμός μιας Ευρύτερης Στρατηγικής Επικοινωνίας της Κύπρου στο Εξωτερικό

Οι τελευταίες εξελίξεις στην οικονομία της Κύπρου έδωσαν τροφή στα ξένα ΜΜΕ για ποικίλα δυσφημιστικά σχόλια, τα αποτελέσματα των οποίων είχαν ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στις εμπορικές και όχι μόνο διεργασίες του επιχειρηματικού κόσμου. Για αυτό το λόγο απαιτείται ο σχεδιασμός ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για αντιμετώπιση της αρνητικής εικόνας που έχει σχηματιστεί για την Κύπρο μέσα από το οποίο να στέλνονται τα σωστά μηνύματα στις σωστές κατευθύνσεις.

Για το θέμα αυτό θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο να υπάρχει ένα ενιαίο κονδύλι σε επίπεδο Κράτους, το οποίο να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά γι' αυτό τον σκοπό προκειμένου να υπάρχει ενιαία, ολοκληρωμένη και συνολική προσέγγιση του θέματος.

Η σημερινή κατάσταση όπου υπάρχουν διάσπαρτα χρήματα για προώθηση/προβολή της Κύπρου σε διάφορα Υπουργεία/Υπηρεσίες μπορεί να μην αποτελεί την καλύτερη επιλογή.

Την ευθύνη για την καταγραφή των αναγκών, το σχεδιασμό και κατ' επέκταση την υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου θα πρέπει να αναλάβουν από κοινού το Υπουργείο Εξωτερικών, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και ο CIPA σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ και άλλους οργανισμούς/φορείς. Ο στόχος θα πρέπει να είναι τα διεθνή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και διεθνή δημοσιογραφικά πρακτορεία τα οποία διαδραματίζουν πολύ ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης διεθνώς.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Παραμένοντας στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις, διατελώ,

Με εκτίμηση,

Μάριος Τσιακκής,
Γενικός Γραμματέας.